Pozorování o hlemýždi. V roce 1942 jsem podnikl soustavný malakozoologický průzkum teplých území severně Prahy, hlavně Kralupska a Slánska. Jedním z charakteristických plžů tohoto území jest hlemýžď obecný (Helicella obvia Hartmann). Má plochou, bělavou, černě pruhovanou skořápku o 5—6 závitcích; výška 8 mm, šířka až 18 mm. Jeho rozšíření je velmi zajímavé, je to typický obyvatel stepi — miluje teplo a slunce. Do našich krajin se dostal z východu a na příhodných stanovištích se znamenitě rozšířil. Nejhojnější je na stepích sprašových a opukových, místy také na vápenci i pískovci.

Skalám, větším vodním plochám a lesním komplexům se vyhýbá. Jak se vyhýbá vodě, to nejlépe vidíme v údolí Vltavy mezi Prahou a Kralupy. Na stráních nad řekou nenajdeme ani jediný exemplář, asi 1—2 km od řeky nalézáme hlemýždě obecného již roztrouseně a ve vzdálenosti 5 km bývá již velmi hojný. Na vhodných místech je půda doslova poseta jeho ulitami, na př. na křídě u Čer. Vola (blíže Únětic) a na mnoha místech v okolí Budče (v této krajině H. obvia zcela převládá). Současná doba je pro vývoj tohoto hlemýždě velmi příznivá, takže pronikl místy i do vyšších, zalesněných poloh — ovšem jen na místech s vhodným podkladem (vápenec, diabas, spraš). V Čes. Krasu je dosti hojný na vápencových stepích a hlinitých svazích (pořídku na skalách). Odtud se podél diabasových žil dostal až na úpatí Brd (Radouš u Hostomic). Zcela chybí jižně Brd, v údolí Vltavy nad Prahou, v Posázaví a vůbec v celé jižní polovině Čech (výjimky: Rábí u Horažďovic, Zlatá Koruna). Jeho rozšíření v severních Čechách bude nutno teprve stanovit; dá se předpokládati značný výskyt v teplých okrscích. Poslední dobou je, bohužel, vývoj tohoto druhu velmi brzděn surovým vypalováním stepních lokalit.

Vojen Ložek, VIIa. r. g., Praha XVI., Bendova. (Prof. Karel Kodl.)